

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoPno/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202472
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6723202472.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka, a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, štátne občianstvo SR, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., štátne občianstvo SR, právne zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Martina Slosiariková, s. r. o., so sídlom Topoľová 33, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 54 830 591, a otca: F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX I., štátne občianstvo SR, o návrhu starej matky: G. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX L., štátne občianstvo SR, zastúpenej: JUDr. Katarína Kollárová, advokátka, so sídlom M. XXX, XXX XX I., v konaní o úprave styku starej matky s maloletým dieťaťom, o odvolaní starej matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-237 zo dňa 15.11.2023, v štádiu o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.03.2024, takto

rozhodol:

Návrh matky zo dňa 18.03.2024 na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. V podaní zo dňa 18.3.2024 (ďalej aj len „návrh“) matka poukázala, na uznesenie Okresného súdu Zvolen zo dňa 28.06.2023 č.k. 10P/155/2023-22, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 19.07.2023, ktorým okresný súd upravil styk starej matky s maloletou A. tak, že táto bola oprávnená sa s ňou stretávať každú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú nedeľu v kalendárnom týždni od 11.00 hod. do 16.00 hod.. Matku maloletej zaviazal v určenom čase maloletú riadne pripravenú odovzdať starej matke pred svojim bydliskom a stará matka bola povinná v určenom čase maloletú na tom istom mieste matke odovzdať. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu styku starej matky k maloletej vedenej na okresnom súde pod sp.zn. 10P/155/2023.

2. V podaní zo dňa 18.3.2024 matka ďalej poukázala na to, že Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 05.09.2023 sp.zn. 14CoP/32/2023 I. stupňové uznesenie okresného súdu zo dňa 28.06.2023 zmenil tak, že neodkladným opatrením dočasne upravil styk starej matky s maloletou A. v rozsahu každej stredy v párnom kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každej soboty v nepárnom kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod., pričom tiež určil, že do 30.11.2023 sa bude styk starej matky s maloletou realizovať za prítomnosti matky. Citovala § 363 CMP. Návrh na zmenu neodkladného opatrenia upravujúceho styk starého rodiča s maloletým dieťaťom, je podľa matky vo svojej podstate návrhom na zrušenie doterajšieho neodkladného opatrenia a zároveň návrhom na nariadenie nového neodkladného opatrenia. Od vydania neodkladného opatrenia (vydania uznesenia odvolacieho súdu) sa styk mal. dieťaťa so starou matkou realizoval za prítomnosti matky až do 23.12.2023, kedy sa styk začal realizovať bez prítomnosti matky. Styk prebiehal „23.12.2023 priebeh styku nie je matke známy. 27.12.2023 priebeh styku nie je matke známy. Stará matka dostala možnosť prevziať si v tento deň A. z pôvodnej adresy u matkiných rodičov, kde boli matka s A. počas sviatkov. 06.01.2024 priebeh styku

nie je matke známy. 10.01.2024 priebeh styku nie je matke známy. Dňa 20.01.2023 v čase o 16.00 hod. prevzala stará matka mal. dieťa za účelom realizácie styku v zmysle neodkladného opatrenia. Počas stretnutia bola stará matka v čase o 16.40 hod. videná F. M. ako sa nachádza sama s dieťaťom na blízkom detskom ihrisku, kde dieťa krútila na detskom kolotoči. V čase o 16.41 hod. starej matke telefonovala matka mal. dieťaťa a uviedla jej, že vonku je naozaj zima a že hádam nebude s tým dieťaťom dve hodiny vonku, na čo stará matka uviedla, že budú vonku nie dve, ale len jednu hodinu a že dieťa malo sopeľ a zapálené očko keď ju prebrala.“ „Po príchode domov matka písala starej matke v čase o 17.08 SMS. „Potom ako som zistila ze dieta sa vyse hodiny nachadza v exteriери v tomto mraze ta opakovane ziadam aby si zabezpecila ze do konca stretnutia bude v interiери.“ Stará matka odpísala SMS „Nemrzne a dieta bolo von po hodinu, ked som ju prevzala mala soplik a zas zapalene ocko“. Podľa zadováženého výpisu SHMÚ bola dňa 20.1.2024 v čase o 17.00 hod. nameraná teplota v Bratislave – Mlynská dolina -0,3 °C a v Bratislave Koliba -0,2 °C. Po dvoch hodinách v určenom čase o 18.00 hod. stará matka dieťa na rovnakom mieste trvalého pobytu v E. matke odovzdala. Pri preberaní maloletej sa matka opýtala starej matke kde prebiehal styk. Stará matka uviedla, že 20 min. vonku a potom Pepco a Billa. Bezprostredne po vrátení muselo dieťa v čase od 18.00 do 18.15 hod. absolvovať styk s jej otcom F. G. B., nar. X.X.XXXX prostredníctvom elektronickej aplikácie, ako obvykle, na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen. V rovnaký deň v čase o 19.29 hod. mala rozpälené a vyštípané líca od mrazu a v čase o 19.33 hod. bola u dieťaťa nameraná telesná teplota 38,3 °C. Postupne sa u dieťaťa rozvinulo zlé dýchanie a silná nádcha. Telesná teplota dieťaťa počas víkendú stúpala a preto mu bol od 21.1.2024 o 19.20 hod. pri teplote 39,6 °C podávaný detský panadol na zníženie horúčky. Vo večerných hodinách dňa 21.1.2024 dieťa absolvovalo v čase od 18.00 do 18.15 hod. styk s otcom prostredníctvom elektronickej aplikácie“, „počas ktorého bola maloletá mimoriadne plačlivá a utrápená. Matka otcovi počas styku oznámila, že dieťa je choré a možno pôjde na pohotovosť ešte v ten istý deň.“ Keďže jej horúčka klesla vždy len po podaní panadolu prechodne a následne stúpala až na hodnotu 39,6 °C, bolo následne nutné dňa 21.1.2024 v neskorých večerných a nočných hodinách absolvovať vyšetrenie na detskej pohotovosti a následne na urgentnom príjme v nemocnici s konštatovaním akútneho zápalu horných dýchacích ciest. Dieťaťu boli predpísané na 7 dní širokospektrálne silné detské antibiotiká, a to napriek tomu, že doteraz nikdy žiadne antibiotiká nebrala okrem očných lokálnych antibiotík. Následne dňa 24.1.2024 bolo dieťa na kontrole u detskej pediatričky, ktorá konštatovala angínu. Dňa 24.01.2024 sa styk nerealizoval z dôvodu, že dieťa bolo po styku so starou matkou na silných širokospektrálnych antibiotikách predpísaných na urgentnom príjme, z dôvodu vysokých zápalových parametrov, kam matka dieťa doviedla po vysokých horúčkach, ktoré začali už hodinu po styku so starou matkou. Stará matka mala podľa matky dieťa podchladiť v januári pobytom na exteriérovom detskom ihrisku. Človek schopný zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa by 18 mesačné dieťa v mraze v januári na kolotoč na detskom ihrisku nepoložil, lebo vie, že takéto konanie môže mať za následok urologické, či iné zápaly a vážnu ujmu na zdraví, čo sa aj stalo, keď dieťaťu na urgentnom príjme konštatovali zápal horných dýchacích ciest a následne u pediatra bola diagnóza upravená na angínu. Stará matka bola matkou niekoľkokrát upozornená, že sa s dieťaťom má nachádzať v interiéri, takže jej správanie ani nemožno považovať za nevedomosť, ale skôr za vedomé ublíženie na zdraví dieťaťa. Matka starú matku včas informovala, viac ako 48 hodín vopred, že styk bude zrušený z dôvodu zdravotného stavu a že dieťa má antibiotiká. Matka starej matke napísala sms správu dňa 22.1.2023, v čase o 11.08 hod. „Tvoj styk s malou v stredu 24.1.2024 sa ruší zo zdravotných dôvodov. Má antibiotiká.“. Stará matka jej odpísala: „Pošli mi doklad lekársku správu, keďže na G. správy neodpovedáš. V opačnom prípade prídem na styk tak ako to určil súd.“ Napriek tomu sa dňa 24.1.2024 stará matka dostavila do E., kde žiadala o asistenciu políciu na adrese trvalého pobytu dieťaťa a matky.

3. Matka vo svojom návrhu tiež uviedla, že v dňoch 03.02.2024 a 07.02.2024 sa styk nerealizoval, keďže počas vyšetrenia u pediatra boli dieťaťu predpísané silné antibiotiká na zápal oka, keďže prvé nezabrali, tak jej boli predpísané druhé, čo spôsobilo, že liečba u dieťaťa trvala 2 týždne. Stará matka bola o danej veci riadne a včas vyrozumená. Nakoniec bolo možné dohodnúť sa na dvoch náhradných termínoch. Jeden sa realizoval dňa 13.2.2024 a druhý bol naplánovaný na deň 3.3.2024. Všetky náhradné termíny matka navrhla realizovať v štandardnom súdom určenom čase od 16:00 do 18:00 hod. samozrejme s preberaním dieťaťa v súdom určenej lokalite. Tretí termín si stará matka nenahradila, keďže matke odmietla 5 ponúkaných náhradných termínov od 16:00 do 18:00 hod., a to v pondelok 12.2., stredu 14.2., štvrtok 15.2., nedeľu 18.2. a piatok 1.3. Stará matka o náhradu termínov, keď dieťa bolo choré, nemala úprimný záujem len sa snaží naháňať argumenty proti matke, ktoré používa v neprospech matky v súdom konaní. 17.02.2024 priebeh styku nie je matke známy. 21.02.2024 priebeh styku nie je matke známy.

4. Vo svojom návrhu matka poukázala na to, že dňa 02.03.2024 v čase o 16.00 hod. prevzala stará matka od matky dieťa za účelom realizácie jej styku. 24 hodín pred uvedeným stretnutím matka starej matke oznámila formou SMS dňa 1.3.2024 o 16.14 hod., že maloletá má výtok z nosa a oči a požiadala starú matku o zrušenie súdom nariadeného stretnutia pre jeho nevhodnosť zo zdravotných dôvodov. „Ahoj, malej tecie nos a oci. Idealne by bolo keby si ty sama Vas styk tento vikend zrusila uplne. Mala teraz nepotrebuje dalsie bacily a exterier je maximalne nevhodny.“ Stará matka v odpovedi na SMS uviedla, že nechce zrušiť styk s dieťaťom, že sama je zdravá, že zabezpečí, aby maloletá nebola počas styku v exteriéri ani v styku s chorými ľuďmi. „Ja nechcem styk zrusit, ja chora nie som, N. nebude v exteriéri a v styku s chorými ludmi. V prípade ak nesuhlasís pozadujem od teba nahradne styky v dnoch 8.3, 9.3. alebo predlzenie nasledujucich sudom urcenyh stykov o jednu alebo dve hodiny.“ Na základe uvedeného ubezpečenia, iba miernej nádchy a slzenia očí dieťaťa a pod hrozbou trestného stíhania za marenie úradného rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného neodkladného opatrenia, matka dieťa odovzdala starej matke v uvedenom čase. Stará matka si cielene žiadala náhradné termíny v dňoch, o ktorých bola už predtým informovaná, že matke nevyhovujú a navyše stará matka vie, že detská psychiatrička neodporúča dieťaťu rozširovať styk bez prítomnosti matky na viac hodín. Po dvoch hodinách v čase o 17,57 hod. stará matka vrátila dieťa matke s tým, že jej uviedla, že na ďalší deň na dohodnuté náhradné stretnutie s maloletou nepríde, z dôvodu choroby dieťaťa. Pri vrátení malo dieťa červené líca, čo nasvedčuje dlhému pobytu v exteriéri, požívaniu nevhodných potravín alebo prehriatiu organizmu, príp. iné. Na druhý deň sa dieťaťu začala postupne mierne zhoršovať nádcha a slzenie očí. Matka v skorých ranných hodinách namerala mierne zvýšenú teplotu 37,1°C. Vo večerných hodinách dňa 3.3.2024 v čase okolo 20.00 hod. sa dieťa počas uspávania v izbe náhle začala sťažovať na bolesť oka. Pravé oko dieťaťa sa vtedy začalo prejavovať opuchom. Matka dieťa neodkladne odviezla na detskú pohotovosť na C.. Tam po hodinu a pol dlhom čakaní na ošetrovanie bolo oko už výrazne opuchnuté. Dieťaťu boli na očnom urgente predpísané lokálne očné antibiotiká. Odtiaľ bolo dieťa odoslané na oddelenie ORL (ušné, nosné, krčné oddelenie) na ďalšie vyšetrenie. Dieťa bolo na oddelení ORL hospitalizované za účelom intravenózneho (vnútrožilového) podávania antibiotík na viaceré diagnózy akútneho zápalu očnice, zápal prínosových dutín, akútneho hnisavého zápalu stredného ucha vpravo. V prípade, ak by sa stav dieťaťa nezlepšil do niekoľkých dní hrozila dieťaťu operácia. Dňa 5.3.2024 bolo dieťa po zlepšení stavu prepustené do domácej liečby.

5. Matka v návrhu uviedla, že odo dňa 06.03.2024 „do súčasnosti“ sa styk so starou matkou nere realizoval z dôvodu ošetrojúcou lekárkou nariadenej domácej starostlivosti do 20.03.2024 (vrátane).

6. V návrhu matka ďalej uviedla, že predchádzajúce neodkladné opatrenie bolo vydané v čase, keď či už okresný alebo následne krajský súd nemali vedomosť o spôsobilosti starej matky na starostlivosť o mal. dieťa, táto v čase nariadenia neodkladného opatrenia sa s mal. dieťaťom nestretávala, nevykonávala oň osobnú starostlivosť ani v prítomnosti a ani v neprítomnosti matky. Oba súdy vychádzali len z predpokladu, že stará matka je schopná poskytnúť mal. dieťaťu starostlivosť, ktorú si mal. dieťa vo veku 1 roka vyžaduje. Matka už vo svojom odvolaní voči neodkladnému opatreniu okresného súdu upozorňovala odvolací súd, že stará matka nedisponuje dostatočnými skúsenosťami a zručnosťami, ktoré si vyžaduje osobná starostlivosť o mal. dieťa ako aj na to, že stará matka nerešpektuje potreby maloletého dieťaťa. Počas realizácie styku starej matky za prítomnosti matky, matka do styku nijak nezasahovala, bola len tichým účastníkom poprípade zabezpečovateľom vecí, ktoré mal. dieťa potrebovalo (jedlo, pitie, oblečenie, hračky, kočík, plienky, hygienické potreby, atď.), nakoľko stará matka na styk nechodila pripravená. Informácie starej matky v konaní na jej úpravu styku s maloletým dieťaťom o matke, týkajúce sa odopierania práva na styk s maloletou A., odmietania komunikácie ohľadom styku, podmieňovania styku rôznymi príkazmi a zákazmi, zmeny, posúvania a rušenia dohodnutých termínov, bezdôvodného napomínania, povýšeneckého a arogantného správania sú od samého začiatku nepravdivé a vymyslené. Matka od začiatku súdneho konania na nepravdivosť informácií súdu upozorňovala a dňa 27.02.2024 bolo v tejto veci podané na ORPZ vo Zvolene trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu ohovárania. Styk starej matky bez prítomnosti matky sa začal realizovať po 3 mesiacoch od vydania uznesenia Krajského súdu v Žiline, t.j. po uplynutí odvolacím súdom stanoveného adaptačného obdobia. Počas obdobia, keď sa styk realizuje bez prítomnosti matky, stará matka opakovane odmietala rešpektovať oprávnené usmernenia matky ohľadom mal. dieťaťa (viď napr. popis styku dňa 20.01.2024). Stará matka matke neposkytuje buď žiadne informácie o tom, ako prebieha jej styk s maloletou, kde sa s ňou pohybuje a zdržiava, čo maloletá konzumuje, s kým sa styka alebo poskytne informácie nepravdivé. Na priame otázky matky pri odovzdávaní dieťaťa stará

matka odpovedá, aby sa obrátila na jej právnu zástupkyňu. Keď matka volá starej matke počas styku s dieťaťom, stará matka nedvíha telefón. Keď dieťa po styku so starou matkou skončilo nasledujúci deň na urgentnom prijíme v nemocnici, matka nemala informácie o týchto uvedených dôležitých skutočnostiach pre diagnostiku dieťaťa a „nemá ich dodnes“. Uvedené skutočnosti nasvedčujú dôvodnému podozreniu, že konaním starej matky došlo opakovane alebo pokračujúcou činnosťou k ublíženiu na zdraví maloletej A.. Za účelom zistenia, či k ublíženiu na zdraví došlo, či už úmyselne alebo z nebanlivosti, bolo dňa 30.01.2024 podané na polícii v Bratislave trestné oznámenie pre skutok zo dňa 20.01.2024. Následne dňa 11.03.2024 bolo trestné oznámenie doplnené o skutok zo dňa 02.03.2024. V dôsledku nepochopiteľného správania sa starej matky, prípadne jej povrchného prístupu k zdravotnému stavu mal. dieťaťa, alebo v dôsledku jej neskúsenosti a nespôsobilosti na vykonávanie starostlivosti o mal. dieťa bez prítomnosti matky, alebo nebudaj úmyselným konaním starej matky, došlo podľa matky u mal. dieťaťa v krátkom čase (cca 1 mesiaca) už 2x k vypuknutiu náhlejšej závažnej choroby vyžadujúcej si antibiotickú liečbu a dokonca mal. dieťa muselo byť hospitalizované.

7. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že je neprijateľné, aby bol styk starej matky s mal. dieťaťom upravený bez prítomnosti matky. Stará matka neposkytuje žiadne záruky, že o mal. dieťa bude počas realizácie styku s ňou bez prítomnosti matky postarané a že budú rešpektované jeho potreby. Odvolací súd by mal vziať do úvahy konanie starej matky, ktorá i napriek tomu, že sama tvrdí, že dieťa pri preberaní od matky malo soplík a zapálené oko, nerešpektovala upozornenia matky ohľadom potreby zabezpečiť styk dieťaťa v interiéri, resp. v druhom prípade ho zrušiť a vzhľadom na narušenú komunikáciu s matkou a jej antipatie voči matke tejto neposkytla žiadne informácie o priebehu styku (ktoré následne nemohla matka podať ošetrovujúcim lekárom). Z uvedených dôvodov je potrebné ihneď a neodkladne zabrániť vzniku ďalšieho nebezpečenstva ohrozenia už nielen psychického zdravia dieťaťa, ale bezprostrednému ohrozeniu jeho fyzického zdravia, ktoré nastáva bez prítomnosti matky pri styku so starou matkou.

8. Matka vo svojom návrhu ďalej uviedla, že stará matka opakovane zľahčuje zdravotný stav mal. dieťaťa a svoje potreby resp. záujem o styk s mal. dieťaťom stavia nad záujem mal. dieťaťa. Vzhľadom k tomu, že existuje reálna obava, že postojom starej matky sa situácie popísané v tomto návrhu ako aj vo vyjadrení zo dňa 26.02.2024 budú opakovať (opakovane bude ohrozovaný zdravotný stav dieťaťa) ako aj vzhľadom k tomu, že upozornenia matky o neschopnosti starej matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. dieťa boli preukázané, je potrebné, aby bola mal. dieťaťu poskytnutá ochrana súdom v podobe úpravy styku starej matky v rozsahu, ktorý bude v záujme mal. dieťaťa a za prítomnosti matky.

9. V návrhu matka uviedla, že ňou uvádzané situácie predstavujú podľa nej solídny podklad pre záver, že otázka zmeny úpravy formy styku starej matky s dieťaťom neznesie odklad. Stará matka sa chce s dieťaťom stretávať, teda aspoň to tak prezentuje. Podstatnou v tomto prípade je skutočnosť, v akej miere je stará matka pri starostlivosti o mal. dieťa pripravená a schopná reagovať v reálnom čase, a či svojím konaním a trvaním si na realizácii styku i keď je dieťa napr. choré, neohrozuje záujem a zdravie dieťaťa. Z doterajšieho správania starej matky je jednoznačné, že táto nemieni rešpektovať dobre mienené rady a odporúčania matky ohľadom starostlivosti o mal. dieťa, ktoré nemá ani 2 roky. Bolo preukázané, že stará matka sa ako zodpovedná blízka osoba v získaní schopnosti zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa bez prítomnosti matky neosvedčila. Nejde tu len o jednu „náhodnú situáciu alebo zhodu náhod“, keď sa mal. dieťaťu po realizácii styku so starou matkou výrazne zhoršil zdravotný stav. Po poslednej realizácii styku so starou matkou, dieťa bolo v dôsledku zlého zdravotného stavu dokonca i hospitalizované, boli mu podávané intravenózne antibiotiká a hrozila mu dokonca operácia. Do 24.01.2024 dieťaťu nebola nikdy predpísaná antibiotická liečba. Pri úvahe, či na jednej strane uprednostniť záujem a právo starej matky na styk s dieťaťom bez prítomnosti matky (a aj právo dieťaťa na styk s blízkou osobou), alebo na druhej strane právo a záujem dieťaťa na ochranu jeho zdravia, je potrebné poskytnúť zdraviu mal. dieťaťa väčšiu ochranu ako záujmu starej matky - blízkej osoby na styk s dieťaťom a rozvoj jeho väzby s dieťaťom. V zmysle záverov lekárskej správy psychiatricky pre deti a dorast J. O. P. zo dňa 26.02.2024, úpravu styku starej matky s mal. dieťaťom na viac hodín či dokonca dní v žiadnom prípade neodporúča do 3 rokov dieťaťa a aj potom je potrebné úpravu zvážiť vzhľadom na stav dieťaťa. „Násobenie skúsenosti s necitlivým preberaním a nútenou separáciou od matky v útlom detstve, kedy je dieťa ešte kojenné, vzniknú nenapraviteľné škody na psychickom vývoji dieťaťa. Dôkaz: Lekárska správa. V konečnom dôsledku úprava styku za prítomnosti matky je rozdielna oproti doterajšiemu stavu „len“ v tom, že na ňom bude participovať aj matka, avšak nie ako diktátor a určovateľ ale ako zodpovedný usmerňovateľ, ktorý s poukazom na útlý vek dieťaťa dokáže usmerniť starú matku o potrebách dieťaťa.

Upozorniť napr. v tom smere aké aktivity sú vzhľadom na vek dieťaťa preň vhodné, v akom rozsahu, aby sa dieťaťu nezhoršil zdravotný stav, aký šetriaci režim je potrebné u dieťaťa dodržiavať, v prípade ak je choré resp. inak indisponované, atď.“

10. Matka v návrhu uviedla, že v záujme maloletého dieťaťa, jeho ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývoja a potreby minimalizácie ďalšieho prípadného zhoršenia zdravotného stavu a opätovnej hospitalizácie je potrebné, aby bola zabezpečená prítomnosť matky pri styku starej matky s maloletým dieťaťom, a to až do doby, kým nebude dostatočným spôsobom preukázané, že sa stará matka nedopúšťa na maloletej úmyselnej alebo nedbanlivostnej trestnej činnosti, alebo či je stará matka spôsobilá vykonávať starostlivosť o mal. dieťa samostatne a či rešpektuje rady a oprávnené požiadavky matky na potreby mal. dieťaťa. Matka mala za to, že k zmene skutočností, z ktorých súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal, nakoľko v čase nariadenia neodkladného opatrenia stará matka starostlivosť o mal. dieťa nerealizovala, spôsobilosť starej matky vykonávať starostlivosť o mal. dieťa súd len predpokladal. V súčasnej dobe, keď už bol styk starej matky s dieťaťom bez prítomnosti matky na základe neodkladného opatrenia realizovaný, bola preukázaná nespôsobilosť starej matky v neprítomnosti matky zabezpečiť potreby dieťaťa bez ohrozenia jeho záujmu a zdravia, čo je skutočnosťou, ktorá má výrazný vplyv na určenie rozsahu a spôsobu realizácie styku starej matky s dieťaťom. Z uvedeného dôvodu matka navrhla, aby bol styk starej matky upravený v rozsahu každej soboty v nepárnom kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod v prítomnosti matky bez úpravy styku starej matky v stredu párneho týždňa, keďže i stará matka uviedla, že jej úprava počas pracovného týždňa nevyhovuje. Navyše od rozhodovania súdov o neodkladnom opatrení došlo k zmene i na strane matky v tom, že ukončila materskú dovolenku a začala pracovať na plný úväzok (40 hodín týždenne) - MetLife Europe d.a.c.. pobočka poisťovne z iného členského štátu. Z uvedeného dôvodu jej taktiež ako aj starej matke nevyhovuje príprava a realizácia styku starej matky s dieťaťom počas pracovného týždňa (pracovná doba matky je od 8.00 hod do 16.30 hod.) a takýto styk ani nie je schopná z objektívnych dôvodov pravidelne zabezpečiť. Od nástupu matky do pracovného pomeru sa styk starej matky s dieťaťom počas stredy realizoval len 1x, a to dňa 21.02.2023, s tým že matka musela požiadať zamestnávateľa o uvoľnenie z práce skôr tak, aby bola schopná zabezpečiť styk starej matky s dieťaťom so začiatkom o 16,00 hod.. Pravidelné uvoľňovanie matky z práce pred uplynutím koncom jej pracovnej doby, každý druhý týždeň v stredu, nemožno od zamestnávateľa matky očakávať a ani požadovať.

11. Matka v návrhu konštatovala, že vyvstala potreba zmeny pôvodného neodkladného opatrenia, navrhla, aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým „I. Súd zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen uznesením zo dňa 28.06.2023 č.k. 10P/155/2023-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. zo dňa 05.09.2023 sp.zn. 14CoP/32/2023. II. Súd dočasne upravuje styk starej matky G. J. B., nar. XX.XX.XXXX, s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, tak, že stará matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 16:00 hod. do 18:00 hod., za prítomnosti matky. III. Stará matka je oprávnená v stanovené dni a hodiny maloletú A. B. prevziať od matky pred bydliskom matky, v ktorom s maloletou býva a stará matka je povinná maloletú matke odovzdať v stanovené dni a hodiny pred bydliskom matky, v ktorom s maloletou býva. IV. Toto neodkladné opatrenie trvá len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu styku starej matky k maloletej vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 10P/155/2023.“

12. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní

proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 330 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

19. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

21. Z dikcie Civilného sporového poriadku, a to § 325 a nasl. je zrejmé, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie. S poukazom na § 2 ods. 1 CMP predstavuje § 362 CMP výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie, kedy o návrhu podanom v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Ndc/14/2016 zo dňa 12. 01. 2017). Využitie predmetného ustanovenia odvolacím súdom by z hľadiska jeho aplikácie malo prichádzať do úvahy len ako ultima ratio, t. j. ako posledné riešenie. Zároveň je potrebné zhodnotiť, či účel, ktorý sleduje neodkladné opatrenie, nie je možné dosiahnuť samotným meritórnym rozhodnutím o odvolaní, a to predovšetkým s poukazom na ust. § 63 CMP, v spojení s § 65 až 66 CMP.

22. Nakoľko návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v priebehu odvolacieho konania vedeného na základe odvolania starej matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-237 zo dňa 15.11.2023, krajský súd ako súd príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení podľa § 362 CMP, bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP), zhodnotením skutočností vyplývajúcich z návrhu matky a zistení súdu z predloženého spisového materiálu, pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie (zrušenie a ani zmenu) matkou požadovaného neodkladného opatrenia tak, ako žiadala návrhom zo dňa 18.3.2024, preto tento návrh matky v celom rozsahu zamietol v zmysle § 328 ods. 1 CSP, v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

23. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Civilnom mimosporovom poriadku a Civilnom sporovom poriadku prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu a vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť predbežnej úpravy pomerov. Inštitút neodkladného opatrenia slúži na okamžitý zásah v prípadoch, kedy dochádza k ohrozeniu maloletého dieťaťa, či už zanedbávaním starostlivosti, alebo dôvodnou obavou o zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, prípadne ak je nevyhnutné upraviť dočasne pomery účastníkov. Neodkladné opatrenie nie je prostriedok na urýchléné rozhodnutie o úprave pomerov, ak na to nie je kvalifikovaný dôvod.

24. Krajský súd konštatuje, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú nalievajú potrebu okamžitého zásahu súdu, keďže práva a oprávnené záujmy účastníkov konania, predovšetkým maloletej, neboli bezprostredne ohrozené. Poukazuje na to, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchlá a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia, prípadne inými účastníkmi konania. Vzhľadom na rýchlosť konania o neodkladnom opatrení vyžadovanú procesnými predpismi (CSP, CMP), nemôže byť aktivita navrhovateľa neodkladného opatrenia nahradzovaná ani v rámci vyšetrovacej zásady, ktorá

ovláda mimosporové konanie aktivitou súdu. V tomto smere je potrebné podotknúť, že zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, o ktorom súd má rozhodnúť v lehote tridsiatich dní, mal vykonávať dokazovanie. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčenia, čo znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, resp. výrok zamietavý. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade nevyhnutná bezodkladná ingerencia do pomerov účastníkov, je ponechaná na úvahu súdu, pričom v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že krajský súd rozhodol dňa 05.09.2023 uznesením sp.zn 14CoP/32/2023 zo dňa 05.09.2023, ktorým uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-22 zo dňa 28. júna 2023 vo výroku I. a vo výroku III. zmenil tak, že neodkladným opatrením dočasne upravil styk starej matky G. J. B., nar. XX.XX.XXXX, s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, s tým že stará matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každú stredu v párnom kalendárnom týždni od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 16:00 hod. do 18:00 hod., pričom v časovom období do 30. novembra 2023 bude styk starej matky s maloletou prebiehať za prítomnosti matky maloletej a od 1.12.2023 bude styk starej matky s maloletou prebiehať bez prítomnosti matky maloletej, a vo zvyšnej časti návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla. Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/155/2023-22 zo dňa 28. júna 2023 vo výrokoch II. a IV. potvrdil. Odvolací súd uviedol, že predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky matky dieťaťa v odvolaní, bolo posúdiť, či v prejednávanej veci je dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia upravujúceho styk starej matky s maloletou vnučkou. Východiskovo je potrebné konštatovať, že úprava stretnutí iných blízkych osôb s maloletými deťmi (než ich rodičov) formou neodkladného opatrenia – hoci ide o eventualitu zákonom a medzinárodnými zmluvami prípustnú – je výnimočným riešením, podmieneným skutočne jedinečnými (výnimočnými) okolnosťami. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle pritom je, aby vyrastalo v harmonickom, stabilnom a bezpečnom prostredí, kde jeho výchova a kladné vzory správania v rodine smerujú k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, sociálnych zručností, aby bolo spontánne, smelé a spokojné, teda aby boli plne rešpektované jeho práva garantované v medzinárodných dohovoroch, ako aj v iných právnych predpisoch. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča. Krajský súd vo vzťahu k potrebe takéhoto rozhodnutia poukázal vo svojom rozhodnutí sp.zn 14CoP/32/2023 zo dňa 05.09.2023 aj na skutočnosť, že z obsahu spisového materiálu je zrejmé a medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že otec maloletej sa momentálne nachádza v USA a jeho styk s maloletou je zabezpečený len elektronickou formou. Skutočnosť dlhodobej neprítomnosti otca je tak potrebné zohľadniť pri určovaní styku maloletej A. so starou matkou (matkou otca) tak, aby bolo zabezpečené, že maloletá bude mať v dostatočnom rozsahu zabezpečený kontakt nielen s matkou a jej rodinou, ale aj s otcom a jeho matkou.

26. Odvolací súd v prejednávanej veci považuje na tomto mieste za podstatné poukázať na to, že inštitút neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené, do doby, keď o styku s dieťaťom, ktorý je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o mal. deti nie je pri nariaďovaní neodkladného opatrenia potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd zároveň konštatuje, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je nutné použiť interpretáciu účelu neodkladného opatrenia v súlade s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, výsledkom ktorého nemôže byť minimálna miera ochrany základných práv ako určitého štandardu, teda neodkladné opatrenie upravujúce styk starého rodiča s dieťaťom musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu.

27. Vo vzťahu k svojmu rozhodnutiu odvolací súd, pre odstránenie pochybností, považuje za podstatné uviesť, že z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o návrhu matky zo dňa 18.3.2024 odvolací súd potom nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Matka v návrhu uviedla, že v dôsledku „nepochopiteľného správania sa starej matky“, prípadne jej povrchného prístupu k zdravotnému stavu mal. dieťaťa, alebo v dôsledku jej neskúsenosti a nespôsobilosti na vykonávanie starostlivosti o mal. dieťa bez prítomnosti matky, alebo nebudaj úmyselným konaním starej matky, došlo u mal. dieťaťa v krátkom čase (cca 1 mesiaca) už 2x k vypuknutiu náhlejšej závažnej choroby vyžadujúcej si antibiotickú liečbu a dokonca mal. dieťa muselo byť hospitalizované. Odvolací súd posudzujúc tento matkou produkovaný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, považuje za podstatné na tomto mieste uviesť, že tento dôvod sám osebe, ale ani v spojitosti s ostatnou matkou uvedenou argumentáciou nepredstavoval dostatočný priestor pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže nebolo matkou, výhradne pre účely konania o neodkladnom opatrení dostatočne osvedčené, že ochorenia uvádzané matkou boli dôsledkom (ne)starostlivosti a (ne)opatery starej matky, prípadne ich vzájomnej prepojenosti, avšak výlučne v dôsledku ich (ne)poskytnutia starou matkou. Matkou nebolo osvedčené, že prepuknuté ochorenia maloletej mali bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť so stykom so starou matkou. Ochorenia síce vyplývajú z lekárskeho potvrdení a nálezov, avšak zo žiadneho z nich nevyplýva, že by bol konkrétne v nich určený moment ich vzniku, prípadne by boli v príčinnej súvislosti so stykom so starou matkou. V konečnom dôsledku ani matka neuvádzala presnú príčinu ochorenia maloletej, keď sama uviedla „....Pri vrátení malo dieťa červené líca, čo nasvedčuje dlhému pobytu v exteriéri, požívaniu nevhodných potravín alebo prehriatiu organizmu, príp. iné.“ Z tvrdení matky, podľa odvolacieho súdu nie je možné prijať osvedčený záver, že maloletá v čase jej prevzatia starou matkou, nebola už infikovaná, keďže sama matka uviedla v návrhu zo dňa 18.3.2024, že dňa 02.03.2024 v čase o 16.00 hod. prevzala stará matka od matky dieťa za účelom realizácie jej styku, no 24 hodín pred uvedeným stretnutím matka starej matke oznámila formou SMS dňa 1.3.2024 o 16.14 hod., že maloletá má výtok z nosa a očí. Odvolací súd potom nemohol, výhradne pre účely rozhodnutia o návrhu matky zo dňa 18.3.2024 a k momentu tohto rozhodnutia považovať za osvedčené, že došlo k takej zmene ako uvádzala matka v návrhu zo dňa 18.3.2024, „styk starej matky s dieťaťom bez prítomnosti matky na základe neodkladného opatrenia realizovaný, bola preukázaná nespôsobilosť starej matky v neprítomnosti matky zabezpečiť potreby dieťaťa bez ohrozenia jeho záujmu a zdravia, čo je skutočnosťou, ktorá má výrazný vplyv na určenie rozsahu a spôsobu realizácie styku starej matky s dieťaťom. Taktiež bola preukázaná potreba neodkladnosti zmeny úpravy styku starej matky s dieťaťom, keďže bez požadovanej zmeny by bol ohrozený záujem mal. dieťaťa a najmä jeho zdravie“, preto nebol vytvorený priestor pre ingerenciu odvolacieho súdu v odvolacom konaní v podobe rozhodnutia navrhovaného matkou v návrhu zo dňa 18.3.2024, z ktorých dôvodov návrh matky zo dňa 18.3.2024 zamietol.

29. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že matkou uvádzané situácie predstavujú podľa nej solídny podklad pre záver, že otázka zmeny úpravy formy styku starej matky s dieťaťom neznesie odklad a z doterajšieho správania starej matky je jednoznačné, že táto nemieni rešpektovať dobre mienené rady a odporúčania matky ohľadom starostlivosti o mal. dieťa, ktoré nemá ani 2 roky, podľa matky nejde tu len o jednu „náhodnú situáciu alebo zhodu náhod“, keď sa mal. dieťaťu po realizácii styku so starou matkou výrazne zhoršil zdravotný stav. Vo vzťahu k tejto argumentácii matky odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že ani z jedného matkou pripojených listinných dôkazov v konaní o jej návrhu zo dňa 18.3.2024, ale ani z podstatného obsahu spisového materiálu vedeného okresným súdom pod sp.zn. 10P/155/2023, nie je možné prijať za osvedčený predmetný záver tvrdený matkou, a to výlučne pre účely nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky zo dňa 18.3.2024, k momentu rozhodovania odvolacieho súdu, že maloleté dieťa v čase prevzatia starou matkou bolo bez akýchkoľvek viditeľných, alebo laterálnych prejavov choroby a že k zhoršeniu

(dočasnému) zdravotného stavu maloletého dieťaťa, potom došlo výlučne v dôsledku a v čase styku maloletého dieťaťa so starou matkou.

30. Odvolací súd vo vzťahu k svojmu rozhodnutiu považuje za podstatné uviesť, že účelom postupu, ktorý predchádza rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je definitívne zistenie skutkového stavu, ale zistenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov (III. ÚS 192/2022).

31. Vo vzťahu k tvrdeniam matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.3.2024, že „...Uvedené skutočnosti nasvedčujú dôvodnému podozreniu, že konaním starej matky došlo opakovane alebo pokračujúcou činnosťou k ublíženiu na zdraví maloletej A.. Za účelom zistenia, či k ublíženiu na zdraví došlo, či už úmyselne alebo z nebanlivosti, bolo dňa 30.01.2024 podané na polícii v Bratislave trestné oznámenie pre skutok zo dňa 20.01.2024. Následne dňa 11.03.2024 bolo trestné oznámenie doplnené o skutok zo dňa 02.03. 2024“, odvolací súd uvádza, že posúdenie týchto matkou tvrdených skutočností bude predmetom konania orgánov činných v trestnom konaní.

32. Pokiaľ matka vo svojom návrhu uviedla, že tak okresný alebo následne krajský súd nemali vedomosť o spôsobilosti starej matky na starostlivosť o mal. dieťa, táto v čase nariadenia neodkladného opatrenia sa s mal. dieťaťom nestretávala, nevykonávala oň osobnú starostlivosť ani v prítomnosti a ani v neprítomnosti matky a oba sudy vychádzali len z predpokladu, že stará matka je schopná poskytnúť mal. dieťaťu starostlivosť, ktorú mal. dieťa vo veku 1 roka vyžaduje, tak odvolací vzhľadom na rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. III.US 618/2023-16 zo dňa 23. novembra 2023 si dovoľuje na tomto mieste citovať z ods. 18 tohto rozhodnutia „Sťažovateľka tu protiargumentuje tým, že 2 mesiace na to, aby maloletú pripravila na samostatný styk so starou matkou, je málo. Nezohľadňuje však rýchlosť psychického a sociálneho vývinu dieťaťa vo veku, v ktorom sa ocitá maloletá. Napokon, sama sťažovateľka dôvodí opačnou logikou uvažovania, keď sa usiluje vyvrátiť argument starej matky, ktorá sa do apríla 2023 o maloletú pravidelne, hoci v malom rozsahu, starala, tvrdením, že v tom čase bola maloletá vo veku 6 – 8 mesiacov, kým aktuálne už má 14 – 15 mesiacov. Aj sťažovateľka teda stavia na rýchlej progresii v tvorbe sociálnych a rodinných väzieb maloletej. Z toto pohľadu sa dva mesiace na prípravu maloletej na neasistovaný styk so starou matkou nejavia ako záver ústavne neudržateľný.“ Odvolací súd poukazuje pritom na vyššie prijaté závery odvolacieho súdu v rovine vyhodnotenia argumentácie matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a z tohto dôvodu ich nepovažuje za potrebné opäť opakovať na tomto mieste.

33. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že ak matka uviedla v návrhu „...Násobenie skúsenosti s necitlivým preberaním a nútenou separáciou od matky v útlom detstve, kedy je dieťa ešte kojené, vzniknú nenapraviteľné škody na psychickom vývoji dieťaťa“ a zároveň uviedla, že „...Navýše od rozhodovania súdov o neodkladnom opatrení došlo k zmene i na strane matky v tom, že ukončila materskú dovolenku a začala pracovať na plný úväzok (40 hodín týždenne) - MetLife Europe d.a.c.. pobočka poisťovne z iného členského štátu“, tak potom zostala nezodpovedanou otázkou, v čom konkrétne, v okolnostiach prejednávanej veci, spočíva rozdielnosť dôsledkov separácie dieťaťa s matkou v rozsahu styku so starou matkou, ktorá separácia predstavuje cca 2 hodiny týždenne, čo nepochybne (vzhľadom na dĺžku trvania) nemá dosah na dojčenie, ktorá separácia podľa matky môže privodiť „nenapraviteľné škody na psychickom vývoji dieťaťa“, s odvolacím súdom predpokladanou separáciou spojenou so skutočnosťou, že začala pracovať „na plný úväzok (40 hodín týždenne) - MetLife Europe d.a.c.. pobočka poisťovne z iného členského štátu“, pričom z predloženej pracovnej zmluvy nevyplývajú osobitné dohody ohľadom skutočnosti, že je matkou maloletého dieťaťa a ani skutočnosti, že podľa jej uvedení ešte dojčí. Matka osobitne nešpecifikovala, nekonkretizovala v čom spočíva „...Násobenie skúsenosti s necitlivým preberaním“, preto odvolací súd nemal vytvorený priestor na verifikovanie takéhoto tvrdenia matky, výlučne pre účely rozhodnutia o jej návrhu zo dňa 18.3.2024.

34. Odvolací súd vo vzťahu ku svojim záverom v prejednávanej veci považuje za podstatné uviesť, že nebol priestor na odklon od vyslovených záverov v rozhodnutí sp.zn. 14CoP/32/2023, v zmysle ktorých rozsah styku starej matky s maloletou A., okresný súd upravil v rozsahu dvoch stretnutí týždenne, a to každú stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každú nedeľu od 11:00 hod. do 16:00 hod. Krajský súd vo vzťahu k tejto úprave styku dospel vo veci sp.zn. 14CoP/32/2023 k záveru, že v tejto časti bolo odvolanie matky dôvodné, pričom poukázal na úpravu § 36 ods. 1 tretia veta Zákona o rodine, v zmysle ktorého je úprava styku s blízkymi osobami namiesto výlučne v prípade, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine. Ako už bolo krajským súdom konštatované,

s ohľadom na aktuálnu situáciu v rodine (dlhodobý pobyt otca v zahraničí) je namieste styk starej matky s maloletým dieťaťom upraviť. Je však potrebné pri rozsahu úpravy tohto styku vychádzať zo skutočnosti, že sa jedná o úpravu styku osoby odlišnej od rodiča dieťaťa a tejto skutočnosti je potrebné dĺžku stretávania sa a frekvenciu stretnutí s maloletým dieťaťom prispôsobiť. Krajský súd pritom už vo veci sp.zn. 14CoP/32/2023, zohľadnil aj odvolacie námietky matky v tom smere, že okresným súdom upravený styk s maloletou A. zasahuje do jej denného rozvrhu, a tiež námietky týkajúce sa separačnej úzkosti, či okolnosti potrebnej hygienickej starostlivosti o maloleté dieťa.

35. V prejednávanvej veci nemal krajský súd zo skutočností vyplývajúcich z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu osvedčenú matkou tvrdenú potrebu naliehavej úpravy pomerov k maloletému dieťaťu v zmysle jej návrhu zo dňa 18.3.2024 do rozhodnutia vo veci samej.

36. Vo vzťahu k argumentácii matky v návrhu, že neodkladné opatrenie bolo vydané v čase, keď či už okresný alebo následne krajský súd nemali vedomosť o spôsobilosti starej matky na starostlivosť o mal. dieťa, táto v čase nariadenia neodkladného opatrenia sa s mal. dieťaťom nestretávala, nevykonávala oň osobnú starostlivosť ani v prítomnosti a ani v neprítomnosti matky, oba sudy, podľa matky vychádzali len z predpokladu, že stará matka je schopná poskytnúť mal. dieťaťu starostlivosť, ktorú si mal. dieťa vo veku 1 roka vyžaduje, odvolací súd poukazuje na svoje závery uvedené vyššie, v zmysle ktorých nie je možné k momentu rozhodovania odvolacieho súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatovať, že matka tieto svoje tvrdenia osvedčila tak, aby odvolací súd vyhovel jej návrhu. Odvolací súd vyššie venoval pozornosť matkou uvádzaným skutkovým okolnostiam, z ktorých vyvodila, že nejde tu len o jednu „náhodnú situáciu alebo zhodu náhod“, keď sa mal. dieťaťu po realizácii styku so starou matkou výrazne zhoršil zdravotný stav, pričom dospel k záveru, a to výlučne pre účely rozhodnutia matky o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že matka tieto skutočnosti v dostatočnom rámci neosvedčila.

37. K tvrdeniu matky v návrhu, že stará matka opakovane zľahčuje zdravotný stav mal. dieťaťa a svoje potreby resp. záujem o styk s mal. dieťaťom stavia nad záujem mal. dieťaťa, vyplýva podľa matky reálna obava, že postojom starej matky sa situácie popísané v tomto návrhu ako aj vo vyjadrení zo dňa 26.02.2024 budú opakovať ako aj vzhľadom k tomu, že upozornenia matky o neschopnosti starej matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. dieťa boli podľa matky preukázané, bolo podľa matky potrebné, aby bola mal. dieťaťu poskytnutá ochrana súdom v podobe úpravy styku starej matky v rozsahu, ktorý bude v záujme mal. dieťaťa a za prítomnosti matky, odvolací súd poukazuje na svoje vyššie ozrejmene závery, ktoré nevytvárajú priestor na to, aby sa odvolací súd mohol stotožniť s tvrdením matky, že stará matka sa nevie o dieťa postarať.

38. Vo vzťahu k návrhu matky zo dňa 18.3.2024 v časti, v ktorej navrhovala svoju prítomnosť pri styku starej matky s maloletou, považuje odvolací súd uviesť, že nezostalo odvolacím súdom nepovšimnutým, že z vylúčeného matky maloletej na pojednávaní vyplývalo, že táto nevyužila adaptačné obdobie stanovené odvolacím súdom vo veci pod sp.zn. 14CoP/32/2023 na to, aby maloletú postupne pripravovala tak, aby sa styk so starou matkou následne mal realizovať už v jej neprítomnosti. Na otázku okresného súdu uviedla, že počas týchto stretnutí nikdy nenavodila takú situáciu, že by maloletej vysvetlila, že sa na chvíľu vzdiali a po krátky čas tam napríklad zostane len so starou matkou. Matka argumentovala tým, že svoje dieťa pozná a vie ako by reagovalo. Odvolací súd na rozdiel od matky však má za to, že bez toho aby sa takáto situácia matka vytvorila a umožnila nie je možné konštatovať, ako by dieťa reagovalo, a tvrdenia matky v tejto rovine vytvárajú priestor potom len na domnienky zo strany matky.

39. V návrhu matka uviedla, že musela požiadať zamestnávateľa o uvoľnenie z práce skôr tak, aby bola schopná zabezpečiť styk starej matky s dieťaťom so začiatkom o 16,00 hod., avšak pravidelné uvoľňovanie matky z práce pred uplynutím koncom jej pracovnej doby, každý druhý týždeň v stredu, nemožno od zamestnávateľa matky očakávať a ani požadovať. Odvolací súd vo vzťahu k tomuto tvrdeniu matky uvádza, že zostalo len v rovine tvrdení, bez náležitého osvedčenia, keďže z pracovnej zmluvy predloženej matkou tak, ako je súčasťou spisového materiálu na č.l. 534 spisu nevyplýva matkou tvrdená úprava pracovného času, preto odvolací súd túto skutočnosť nemal za osvedčenú.

40. Odvolací súd, v tejto prejednávanvej veci, pri posúdení argumentácie matky v návrhu zo dňa 18.3.2024 nemal dôvody na to, aby sa odklonil od záverov vyslovených už v konaní vedenom na

krajskom súde pod sp.zn. 14CoP/32/2023 teda, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby okrem väzieb vo vzťahu k vlastným rodičom si vytváralo aj väzby v rámci ostatnej rodiny, teda aj vo vzťahu k starým rodičom, Je preto potrebné aj vo vzťahu k starej matke (matke otca) zabezpečiť pravidelný kontakt maloletého dieťaťa, aby boli vytvorené jeho väzby aj s rodinou zo strany otca.

41. V prejednávanej veci na základe návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.3.2024, vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody odvolacím súdom, odvolací súd nevzhliadol dôvod na odlišnú úpravu od tej, ktorá vyplýva z rozhodnutia odvolacieho súdu sp.zn. 14CoP/32/2023 zo dňa 05.09.2023. Len primerane a podporne, za skutkovej situácie, že neboli osvedčené skutočnosti uvádzané matkou v jej návrhu zo dňa 18.3.2024, potom na tomto mieste poukazuje odvolací súd na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III.US 618/2023 zo dňa 23. novembra 2023, v zmysle ktorého „Ústavný súd je toho názoru, že v popísaných okolnostiach sa záver okresného súdu i krajského súdu o nutnosti použitia § 25 ods. 5 zákona o rodine nevymyká zo základnými právami ohraničeného priestoru, v ktorom sa všeobecný súd pri interpretácii a uplatnení podústavného práva môže pohybovať“, a to vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu sp.zn. 14CoP/32/2023.

42. Odvolací súd však zároveň dodáva, že toto rozhodnutie odvolacieho súdu neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

43. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd s poukazom na § 58 CMP nerozhodoval, nakoľko ide o prípad rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vyvolanom odvolacom konaní.

44. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.